

Oponentský posudek

na diplomovou práci Mgr. Luboše Oujezského

Iracionální prostředky v českém procesním právu

Předkládaná práce pod výše uvedeným názvem nám představuje důkazní prostředky, které se používaly v českém trestním procesním právu. Autor nás zde seznamuje s tzv. ordály - iracionálními důkazními prostředky, které se staly nedílnou součástí v rámci vyšetřovacího trestního procesu, a dokazovaly vinu či nevinu pachatele.

V první kapitole autor osvětluje pojem ordálu v obecné rovině, způsob jeho užití, předkládá nejstarší právní prameny, ve kterých byly ordály zaznamenány. V dalších kapitolách nás seznamuje s některými druhy, jako byl ordál vodou, železem, soudním soubojem, losem, broděním, přísahy atd.

V některých předkládaných kapitolkách o ordálech se však mohl autor podrobněji rozepsat k danému tématu. Např. u ordálu vody, na str. 17 použil pouze Brandlova názoru „*Při božím soudě vody studené byla znamení viny a nevinu u rozličných národů rozličná*“. Zde mohl ale využít např. velmi kvalifikované monografie L. Barringa.

U ordálu železem absentuje předložení některého právního předpisu (což by v takovéto práci jistě nemělo chybět), ve kterém byl tento druh iracionálního prostředku zakotven a při jakých proviněních se tento ordál užíval. Zde by jistě autorovi posloužilo dílo od T. Štítného, *Knihy šestery*.

Podobně je tomu i u ordálu soubojem. Nelze též souhlasit s tvrzením autora, kdy píše na str. 22 : „Z výše uvedeného zcela jasně vyplývá, že souboj se mohl uskutečnit pouze pro spor s cizincem, nikoliv tedy osobou práva domácího.“ A odkazuje se na Statuta Konrádova a přitom dle poznámkového aparátu (srv. pozn. 51 a 52) odkazuje na Dekreta Břetislavova z díla K. Adamové a L. Soukupa, *Prameny k dějinám práva v českých zemích*.

Avšak i zde není zřejmé, z čeho autor vycházel, neboť v tomto případě Dekreta Břetislavova hovoří o ordálu vodou a železem a nikoliv ordálu soubojem. Lze se jen domnívat, že se autor přehlédl a špatně doplnil poznámkový aparát?

V kapitole páté autor správně soudí, že boží soudy byly předmětem kritiky ze strany církve, avšak již málo rozvíjí, kdy obecně bylo kněžím účastnit se procesu použití ordálu zakázáno (zde připomínám, že se jednalo o Lateránský koncil roku 1215) a vágní se jeví i jeho předložení, že Pražská synoda nařídila kněžím, aby se přestali ordálů účastnit a to pod trestem exkomunikace z církve a pod hrozbou ztráty úřadu a dále již toto téma nerozvíjí (na základě jaké synody, který český představitel se zasloužil o toto zrušení a co poté následovalo).

V případě samotné páté kapitoly by bylo vhodné jít do hlubších rozměrů, i když je nutné dát autorovi za pravdu, jak i sám uvádí, že na 60 stranách textu nelze vše uvést.

V případě kapitoly o právu útrpném lze konstatovat, že je poměrně dobře zpracována a tvoří dobrý doplněk k pojednání o ordálech.

Poslední kapitola je velmi dobře zpracovaná a lze v ní spatřovat velkou autorovu tvůrčí činnost jak při vymyšlení jednotlivých otázek, které směřují k naznačenému tématu tak i zpracováním této problematiky do grafové podoby.

Přes některé výše uvedené nedostatky je vidět, že autor se velice snažil o co nejpodrobnější výklad k uvedené problematice a výše naznačené chyby lze pokládat spíše jako přehlédnutí či překlep se správnou citací.

Autor použil přiměřeně české literatury. Škoda, že neužil literatury zahraniční jako např. H. Fehra, *Das Recht im Bilde* či již naznačeného L. Barringa, *Die Todesstrafe in der Geschichte der Menschheit*, a jiné.

Závěr:

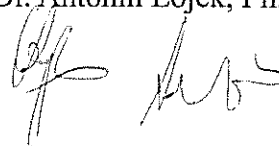
Přes výše uvedené předloženou diplomovou práci doporučuji k obhajobě.

Práci hodnotím známkou: 2

Otázka k obhajobě: Statuta Konrádova – čeho se právní předpis se týká a v jakých případech ordály užívá

V Praze, dne: 14. dubna 2014

JUDr. Antonín Lojek, Ph.D.

Handwritten signature of JUDr. Antonín Lojek, Ph.D. in black ink.